

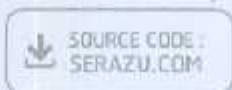

Practical DEVOPS and Cloud Engineering

Best Practices Workshop
Version Control & Microservices

คู่มือ Upskill & Reskill สำหรับคนที่อยากเป็น
Cloud DevOps Engineer หนึ่งในอาชีพดาวรุ่ง
ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

ผู้แต่ง อ.ดร.อนิรุทธิ์ พรหมภาณี
ussunthms@iiswal.ac.th

CONTENTS

บทนำ (Introduction)	13
DevOps Engineer คืออะไรกันแน่?	14
Basic Skill ที่ DevOps Engineer ต้องมี.....	15
Book Concept.....	15

CHAPTER

01

แนวคิดการจัดเก็บเวอร์ชัน (Version Control Concepts)	19
การจัดเก็บเวอร์ชันในการพัฒนาซอฟต์แวร์.....	20
แนวคิดการจัดเก็บเวอร์ชัน	21
การจัดเก็บเวอร์ชันด้วยวิธีก๊อปปี้ (Copy File & Folder).....	21
การจัดเก็บเวอร์ชันด้วยวิธีแพทช์ (Patch).....	22
Local Version Control System	22
Centralized Version Control System.....	24
Distributed Version Control System	26
สรุปท้ายบท	27

CHAPTER

02

หลักการพื้นฐานของ Git (Basic Principles of Git)	29
เปรียบเทียบ Git กับ Version Control System อื่นๆ.....	30
เข้าใจการทำงานของ Git (Git Workflow).....	32
สรุปท้ายบท	33

CHAPTER

03

ฝึกการใช้งาน Git ขั้นพื้นฐาน (Practicing Git Basics)	35
เริ่มต้นใช้งาน Git ครั้งแรกกับ GitLab	36
เริ่มต้นนับหนึ่งกับ Git Version Control	36
การ Register และ Sign in ใน GitLab.....	36
การสร้าง Project บน GitLab.....	37
การสร้าง Remote Repository	38
การติดตั้ง Git Client และการเรียกใช้งาน.....	39
การทดลองใช้ Git ให้พร้อมใช้งาน.....	40
การ Check-in Source Code	41
วิธี Check-in กับ Local Repository.....	42
วิธี Sync History กับ GitLab Server	44
สรุปท้ายบท.....	45

CHAPTER

04

การใช้งาน Git ร่วมกับ Jupyter Notebook (How to use Git with Jupyter Notebook)	47
การทำ Version Control กับ Jupyter Notebook.....	48
ทดลองแก้ไขและจัดเก็บซอร์สโค้ด	48
การโคลนโปรเจกต์.....	48
การเปิดและแก้ไขโค้ด.....	49
การเปรียบเทียบซอร์สโค้ด	50
การ Clone-It เพื่อจัดเก็บซอร์สโค้ด.....	50

การแก้ปัญหา Version Control ใน Jupyter
Notebook 51

ปัญหาการใช้ Git ร่วมกับ Jupyter
Notebook 51

การแก้ปัญหา Jupyter Notebook 56

สรุปท้ายบท 60

Overview

05

การปรับแก้ขณะใช้งาน Git
(Fixing the Mistakes in Git) 63

การเตรียม Git ให้พร้อมใช้งาน 64

การสร้างและปรับแต่ง Git ให้พร้อมใช้งาน 64

การสร้าง Git Repository 64

การปรับแต่ง Git ให้พร้อมใช้งาน 65

การแก้ปัญหาขณะใช้งาน Git 65

การดึงไฟล์กลับจาก Staging Area 65

การแก้ไข Commit Message 68

การเพิ่มไฟล์ใหม่ใน Commit เดิม 68

การกู้คืนเวอร์ชันของไฟล์ 70

การลบ Commit 72

สรุปท้ายบท 77

Overview

06

แนวคิดของ Git Branching
(The Concept of Branches in Git) 79

พื้นฐานการใช้งาน Branch 80

Spore Drive 80

ประเภทของ Git Objects 81

HEAD Pointer และชี้แทน 82

การสร้าง New Branch 83

การสลับตำแหน่ง Branches 84

สร้าง Timeline ใหม่ 85

สรุปท้ายบท 86

Overview

07

การจัดการ Git Branch เบื้องต้น
(The Basic of Git Branch Management) 89

การจัดตรงกับ Git Branch ภาคปฏิบัติ 90

ทักษะพื้นฐานการทำงานกับ Branch 90

การสร้างโปรเจกต์ใหม่บน GitLab Server 90

การสร้าง Local Project 90

การเชื่อมโยง Local Project กับ Remote
Project 91

การปรับแต่ง Jupyter Notebook ให้พร้อมใช้
กับ Git 91

การเริ่มดู Commit History 91

การลบ Branch 92

CONTENTS

การ Sync History	92
การสร้าง Branch ใหม่	93
การสลับไปใช้ตาม Branch ที่ระบุ	94
การมองรายละเอียด Local และ Remote Branches	94
การดึงข้อมูล Branch ทั้งหมด	95
การสร้าง test Branch บน Local Host	96
การ push Branch บน Local Host และ Remote Project	97
เทคนิค Merge Branch แบบ Fast-Forward	98
เทคนิค Three Way Merge	101
สรุปท้ายบท	109

CONTENTS

08

แนวคิดของ Docker Container (Docker Container Concept)	111
เปรียบเทียบ Container vs Virtual Machine	112
Docker Container คืออะไร	113
องค์ประกอบของ Docker Platform	115
Docker Container สำหรับผู้เริ่มต้น	116
การสร้าง Container ใหม่	116
การติดตั้ง Docker Application	116
คำสั่งการใช้งาน Docker เบื้องต้น	117
คำสั่งดูเวอร์ชันของ Docker	117
คำสั่งสำหรับสร้างโปรเจกต์ใหม่	118

แก้ไข Code และเพิ่มคำสั่งใน Dockerfile	119
คำสั่งสร้างและเรียกดู Docker Image	120
คำสั่งสร้างและเรียกดู Container	121
คำสั่งเรียกดู Layer ของ Image	121
คำสั่งเรียกดูขนาดพื้นที่ที่ Docker ใช้ภายใน	122
คำสั่งลบ Container	122
คำสั่งลบ Image	123

สรุปท้ายบท	124
------------------	-----

CONTENTS

09

การใช้ Dockerfile, Docker-compose และการจัดการ Docker ด้วย Portainer (Using a Dockerfile, Docker-compose and manage Docker with Portainer)	127
การเขียนคำสั่ง Dockerfiles	128
คำสั่งของคำสั่งจัดการเขียน Dockerfile	128
การทำให้ Image มีขนาดเล็กลง	129
การใช้ Docker-compose จัดการ Container	134
ขั้นตอนการคอนสตรัค Docker-compose	134
ขั้นตอนการเข้าถึงไฟล์ของ Container	140
ขั้นตอนการ Remote Container	140
ขั้นตอนจัดการ Container ด้วย Portainer	142
สรุปท้ายบท	147

CHAPTER

10

วิธีติดตั้ง LEMP Stack ด้วย Docker (How to Setup LEMP Stack with Docker) 149

เปรียบเทียบ Apache vs Nginx.....	150
ขั้นตอนติดตั้ง Apache Web Server ด้วย	
คำสั่ง docker run.....	150
ขั้นตอนทางติดตั้ง Apache Web Server ด้วย	
Docker-compose.....	151
ขั้นตอนติดตั้ง Docker-compose สำหรับ	
Nginx Web Server.....	155
ขั้นตอนติดตั้ง Nginx + PHP.....	158
ขั้นตอนติดตั้ง Nginx + PHP + MariaDB.....	164
สรุปท้ายบท.....	171

CHAPTER

11

วิธีติดตั้ง VPS และ Let's Encrypt ด้วย Docker Container (How to setup VPS and Let's Encrypt with Docker) 173

เทคโนโลยี Cloud และ SSL Certificate.....	174
แนวคิดแบบ VPS และ Cloud Server.....	174
ใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ SSL Certificate.....	174
สร้าง VPS และ Let's Encrypt ด้วย Docker	
Container.....	175
Forward และ Reverse Proxy	
ทำงานอย่างไร.....	176

การสร้าง Nginx Reverse Proxy.....	177
ขั้นตอนติดตั้ง Docker compose เพื่อติดตั้ง	
Reverse Proxy.....	177
ขั้นตอนติดตั้ง LEMP Stack Container.....	180
ขั้นตอนติดตั้ง Multiple Websites บน Docker	
Container.....	185
ขั้นตอนติดตั้ง Let's Encrypt.....	189
ขั้นตอนติดตั้ง phpMyAdmin.....	195
สรุปท้ายบท.....	198

CHAPTER

12

การพัฒนา Microservices ด้วย Docker Container (Microservices Architecture Development with Docker Container) 201

การปรับเปลี่ยนจาก Monolith ไป	
Microservices.....	202
Section 1: Monolithic Architecture ...	202
Section 2: Microservices Architecture...205	
Section 3: RabbitMQ.....210	
Section 4: Register Gateway.....212	
Section 5: Student Service.....216	
Section 6: Enroll Service.....220	
Section 7: Email Service.....225	
สรุปท้ายบท.....	233

CONTENTS

CHAPTER

13

การติดตั้ง API Gateway และระบบ Monitoring ด้วย Kong + Prometheus + Grafana (How to set up API Gateway and Monitoring System with Kong + Prometheus + Grafana) 235

หน้าที่ของ API Gateway..... 236

Kong API Gateway..... 237

ขั้นตอนติดตั้ง Kong, Prometheus และ Node-exporter..... 239

ขั้นตอนระบบการยืนยันตัวตน (Authentication)..... 250

ขั้นตอนระบบการจำกัดปริมาณการใช้งาน (Request Rate Limiting)..... 255

ขั้นตอนการตั้งค่าระบบ Monitoring ด้วย Prometheus + Grafana..... 268

สรุปท้ายบท..... 267

CHAPTER

14

การพัฒนาระบบ OTP Service และ Session Server ด้วย Redis และ Flask (OTP Service and Session Server Development with Redis and Flask) 269

OTP Service และ Session Server คืออะไร... 270

Microservices Architecture และ Design Workshop..... 271

ขั้นตอนการสร้าง OTP Service..... 272

ขั้นตอนการสร้าง Send Mail OTP Service..... 273

ขั้นตอนการสร้าง OTP Gateway Service..... 274

ขั้นตอนการสร้าง API Authentication และ Rate Limiting..... 275

การทดสอบการเรียกใช้ใน Postman..... 276

ขั้นตอนการสร้าง Session Server ไร้ที่ Redis..... 277

ขั้นตอนการสร้าง Register UI ด้วย Flask..... 278

ขั้นตอนการทดสอบการลงทะเบียน..... 279

วิธีการตรวจสอบข้อมูลใน Database..... 280

สรุปท้ายบท..... 281

CHAPTER

15

การพัฒนา web Application แบบ (เกือบ) Zero Downtime ด้วย swarm Cluster (Zero Downtime web Application Deployment with Docker Swarm) 282

การพัฒนา Web Application ให้ Downtime น้อยที่สุด..... 283

สถาปัตยกรรมระบบปัจจุบันบนคลาวด์ (Cloud)..... 284

วิธีทำ Load Testing ด้วย Apache JMeter..... 285

การออกแบบ JMeter ก่อนทดสอบ..... 286

เริ่มยิง Traffic ด้วย JMeter..... 287

วิธีดูผลการทดลอง..... 288

วิธีโหลด Homepage ให้เร็วขึ้นด้วยการทำ Caching..... 289

ขั้นตอนการคอนฟิก Caching.....	333
Summary Report เมื่อมีการทำ Caching...	337
วิธีจัดการ Container บน Cluster ด้วย Docker Swarm.....	338
ขั้นตอนการคอนฟิก Docker Swarm	339
ขั้นตอนการติดตั้ง UI Register Service...	341
ขั้นตอนการคอนฟิก Kong เพื่อทำ Monitoring.....	343
วิธีทำ Load Balance ด้วย Docker Swarm...	346
ขั้นตอนการทดสอบการทำ Load Balance.....	346
Microservices Migration.....	353
ขั้นตอน Migration : Register Gateway Service	354
ขั้นตอน Migration : OTP Gateway Service	356
ขั้นตอน Update : Student Service.....	359
ขั้นตอน Update : Enroll RPC Service...	362
ขั้นตอน Migration : Email Service	364
ขั้นตอน Migration : OTP Service	367
ขั้นตอน Migration : Send Email OTP Service	369
ขั้นตอน Migration : RabbitMQ.....	372
วิธีการทดสอบ Session บน Swarm Cluster...	376
ขั้นตอนการทดสอบ Session บน Swarm Cluster.....	376
วิธีทำ Scaling.....	380
ขั้นตอนการทำ Scale Service.....	381

วิธีปรับแต่งอื่นๆ	383
ขั้นตอนการ Update Service.....	383
ขั้นตอนการ Rollback Service	386
สรุปท้ายบท.....	386

CHAPTER

16

การทำ CI/CD Pipeline สำหรับ DevOps Team (How to setup a CI/CD Pipeline for DevOps Team)	389
---	-----

Agile, CI/CD และ DevOps กับการพัฒนาซอฟต์แวร์สมัยใหม่.....	390
การพัฒนา CI/CD Pipeline ด้วย GitLab CI...	391
DevOps Culture	391
งานของ DevOps Engineer.....	391
งานของ Developer.....	392
Workshop : การทำ CI/CD Pipeline ด้วย GitLab Server.....	393
ขั้นตอนการทำ Unit Test ด้วย pytest library	393
ขั้นตอนการทำ Unit Test กับ OTP Service...	397
ขั้นตอนการติดตั้ง GitLab Server	401
ขั้นตอนการติดตั้ง GitLab Runner.....	411
ขั้นตอนการทำ CI/CD ด้วย GitLab CI.....	417
การทดสอบการลงทะเบียนด้วย Flow ที่ได้ออกแบบและพัฒนา.....	436
สรุปท้ายบท.....	431